

MUŽÍK, Lukáš, *Role K. H. Franka v byrokratickém aparátu Protektorátu Čechy a Morava*. Diplomová práce HÚ FF JU, České Budějovice 2018 (194 s. včetně příloh).

Posudek oponentky diplomové práce:

V diplomové práci Lukáš Mužík navázal na své starší výzkumy, v nichž se věnoval osudům Karla Hermanna Franka po skončení druhé světové války. V tomto případě se na základě korespondence Německého státního ministerstva pro Čechy a Moravu a úřadu Státního tajemníka u říšského protektora v Čechách a na Moravě, která je uložena v pražském Národním archivu, rozhodl objasnit postavení K. H. Franka v systému řízení protektorátu, odhalit jeho kompetence a s nimi související podíl na postizích českého obyvatelstva. Tento záměr je chvályhodný, uvedená korespondence navíc nebyla dosud badatelsky vytěžena. Postup, který pro zpracování tématu diplomant využil, je však dle mého soudu poměrně problematický. Základem se mu totiž staly jednotlivé složky korespondence podle adresáta (případně odesílatele). Jednotlivé listy Lukáš Mužík pečlivě prostudoval, přeložil a na základě obsahu sdělení, způsobu oslovení, rychlosti odpovědi či četnosti korespondence usuzoval, jaký byl vztah K. H. Franka k dané osobě (či úřadu) a jaké kompetence je spojovaly či naopak rozdělovaly. Této koncepci však chybí jakékoliv srovnání a často tak sklouzává do roviny hypotetických závěrů. Diplomant se navíc omezil pouze na tento typ zdroje a neusiloval o jeho ověření v jiných nevydaných či vydaných pramenech. V mnoha případech tak končí konstatováním, že se příčiny určité skutečnosti či její důsledky nepodařilo na základě studovaných listů objasnit.

Dle mého soudu by teoretické části práce prospělo lepší utřídění materiálu, vytěžení pouze podstatných dopisů a snaha o určité zobecnění, nikoli hodnocení činnosti K. H. Franka na základě vztahů s jednotlivými představiteli protektorátní správy. Tento přístup, který se blíží popisnému dějepisectví meziválečného období, nežádoucím způsobem tříští nová a velmi zajímavá zjištění o Frankově funkci v protektorátní správě. Předpokladem pro třídění by se mělo stát i důkladnější obeznámení se s podobou tehdejší úřední korespondence, okolnostmi, které si vyžadovaly formální písemnou komunikaci, typy užitých oslovení (nejsem si jista, že v případě oslovení Kamerad se jedná o přátelský vztah či spíše určitou stranickou či názorovou příslušnost) apod. Není mi navíc zcela jasné, co znamená autorem užívaný termín „*dopisy osobní povahy spadající do formální agendy*“. Autor navíc pouze okrajově zdůrazňuje skutečnost, že především v případě činitelů působících v Praze se mohla komunikace odehrát i ústní formou a absence listu tudíž nic nevypovídá o případném

negativním vztahu K. H. Franka (či jeho úřadu – z práce není jasné, které listy sestavoval sám Frank a které mu připravovali úředníci) k danému subjektu.

Na téměř padesáti stranách, které předcházely vlastnímu výzkumu, se autor velmi detailně věnoval Frankovu osobnímu životu a podobě německé a autonomní správy Protektorátu Čechy a Morava. Kapitoly jsou založené na kompilaci několika titulů české i zahraniční literatury (byť autor v seznamu uvádí celou řadu titulů, v poznámkovém aparátu se neobjevují, což platí i pro základní tituly věnující se problematice druhé republiky a protektorátu). Domnívám se, že tyto pasáže by bylo vhodné zkrátit, případně využít vysvětlení struktury státní správy v protektorátu ve vazbě na analýzu korespondence K. H. Franka s konkrétním úřadem.

I přes uvedené metodologické výhrady přináší práce na základě pečlivé práce s pramenem četné nové okolnosti k úřednímu působení K. H. Franka, mnohdy jsou však poměrně důkladně ukryta v ostatním, méně podstatném sdělení. Práci by určitě prospěla ještě jedna jazyková korektura; tato výhrada se týká zejména nesprávného užití předložek či rodů podstatných jmen. Vzhledem k výše uvedenému práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm

v e l m í d o b ř e.

PhDr. Jitka Rauchová, Ph. D.

České Budějovice, 28. května 2018